

RVM Vereisten Statiegeld Nederland

Doelgroep	Alle inzamelpunten waar Statiegeldflessen -en blikjes worden ingezameld en geteld met behulp van een RVM
Eigenaar document	Raymond Gianotten
Samengesteld door	Projectteam – Sjors Janssen, Raymond Gianotten, Ron Bijl
Datum	7 november 2022
Onderwerp	De eisen die Statiegeld Nederland stelt aan het toepassen van een RVM, zowel in de winkel als in de telcentra van de innamepunten..
Toepassing	Intern en Extern (E)

Versie historie	
1.9	Definitief per 17 maart. Besluit vergadering Klankbordgroep op 17 maart 2021
2.0	Aanvullingen met blik vereisten
2.1	Werkgroep notities verwerkt

Inhoud

1.0	Inleiding	3
2.0	Definities	4
3.0	Uit betaling van statiegeld en vergoeding(en) – certificering.....	5
3.1	RVM's met compacter.....	5
3.2	RVM's zonder compacter	5
3.3	Tellen op alternatieve locaties (bijvoorbeeld een distributiecentrum).....	5
4.0	RVM's met compacter.....	6
4.1	Inname.....	6
4.2	Compacteren	6
4.3	Systeem en data	6
4.4	Consument	7
5.0	RVM's zonder compacter	8
5.1	Inname.....	8
5.2	Systeem en data	8
5.3	Consument	8
6.0	Tellen op alternatieve locaties	9
6.1	Verwerking	9
6.2	Compacteren.....	9
6.3	Systeem en data	10

1.0 Inleiding

Dit document moet worden beschouwd als leidraad bij de aanschaf van Reverse Vending Machines (RVM's) voor inzamelaars en beschrijft de algemene vereisten voor bestaande en nieuwe (leveranciers van) RVM's voor gebruik in het statiegeldsysteem dat wordt beheerd door Stichting Uitvoeringsorganisatie Statiegeld, hierna "Statiegeld Nederland". Het document kan door Statiegeld Nederland worden aangevuld en aangepast indien dit noodzakelijk wordt geacht. Daarbij wordt in acht genomen dat additionele of gewijzigde vereisten mogelijk niet kunnen worden opgelegd aan RVM's aangeschaft voordat deze additionele of gewijzigde vereisten van kracht worden.

Statiegeld Nederland staat open voor nieuwe en verbeterde technologie in de toekomst, en dit document mag niet worden gezien als een belemmering voor nieuwe en meer geavanceerde machines die in de toekomst mogelijk worden ontwikkeld.

De eisen zijn opgesteld met als doel:

- fraude zoveel mogelijk te voorkomen;
- een consumentvriendelijke afhandeling te waarborgen;
- een efficiënte en flexibele inname te waarborgen.

De gestelde eisen dragen bij aan het juist en betrouwbaar functioneren van het statiegeldsysteem en zijn absoluut niet opgesteld om concurrentie te beperken. Inzamelaars zijn vrij in hun keuze voor innameapparatuur en de leverancier hiervan, zolang wordt voldaan aan de criteria uit dit document.

Afwijken van de RVM vereisten kan alleen voor zover de vereisten hier ruimte voor geven. Alle risico's en consequenties van het eventueel niet verkrijgen van de noodzakelijke goedkeurende verklaringen door Statiegeld Nederland, en alle bijkomende kosten voor (extra) audits, aanpassingen etc - voor zover veroorzaakt door deze afwijking - zijn voor de partij die van de vereisten afwijkt.

2.0 Definities

Vorm

Volume in milliliter (ml) en drie dimensionale afmetingen van:

1. de fles in millimeters (mm), met inbegrip van dop, label en/of sleeve, en etiket. Specificatie omvat minimaal diameter en lengte van de fles. Voor de telmachine (RVM-DC) volstaat de lengte van de fles.
2. Diameter en lengte van het blikje in millimeters (mm), met inbegrip van het lipje. Voor de telmachine (RVM-DC) volstaat de lengte van het blikje.

Gewicht

1. Gewicht van de lege fles inclusief dop en label/sleeve in gram (gr).
2. Gewicht van lege blikje inclusief lipje en eventuele inwendige componenten, in gram (gr).

RVM

Reverse Vending Machine. Er wordt onderscheid gemaakt tussen RVM's op de innamelocatie en RVM's in DC's (telmachines, hierna RVM-DC genoemd).

EAN

European Article Numbering met acht of dertien karakters welke is geregistreerd bij de internationale standaardiseringsorganisatie GS1. Code mag beginnen met een nul.

QR-code

Tweedimensionale streepjescode volgens ISO/IEC 18004 specificatie.

Beleid Innamepunten

Document in aanvulling op de Algemeen Verbindend Verklaring waarin het Beleid van Statiegeld Nederland is beschreven ten aanzien van de Innamepunten.

Inzamelaar

Met inzamelaar wordt in dit document bedoeld: het innamepunt of de organisatie waar het innamepunt onderdeel van uitmaakt.

3.0 Uit betaling van statiegeld en vergoeding(en) – certificering

3.1 RVM's met compacter

Worden alleen geaccepteerd voor online clearing (en daarmee uitbetaling) van statiegeld en bijkomende vergoeding(en) indien deze voldoen aan deze eisen en zijn ge-audit. Geaccepteerde RVM's (inclusief software) worden ge-audit door Statiegeld Nederland of door een door Statiegeld Nederland aan te wijzen externe partij. Statiegeld Nederland heeft het recht (al dan niet uitgevoerd door een door Statiegeld Nederland aan te wijzen externe partij) om steekproefsgewijs te controleren of de gecertificeerde installatie (nog) voldoet aan de vereisten. Indien de installatie niet (meer) voldoet aan de vereisten en dit na een redelijke termijn niet is verholpen heeft Statiegeld Nederland het recht om de uitbetaling van statiegeld en bijkomende vergoeding(en) op te schorten totdat de installatie (weer) aan de vereisten voldoet. Deze redelijke termijn is afhankelijk van de situatie.

3.2 RVM's zonder compacter

Komen niet in aanmerking voor online clearing (en daarmee uitbetaling) van statiegeld en bijkomende vergoeding(en) en hoeven niet ge-audit te worden. Telling van de ingenomen verpakkingen en uitbetaling van statiegeld en bijbehorende vergoeding(en) op basis hiervan dient centraal, onder auspiciën van Statiegeld Nederland te gebeuren, dan wel op een alternatieve locatie, onder de voorwaarden die voor een dergelijke locatie gelden, zoals hieronder beschreven.

3.3 Tellen op alternatieve locaties (bijvoorbeeld een distributiecentrum)

Wordt alleen geaccepteerd voor online clearing (en daarmee uitbetaling) van statiegeld en bijkomende vergoeding(en) indien de installatie hiervoor voldoet aan deze eisen en periodiek (jaarlijks) wordt ge-audit. Geaccepteerde installaties (inclusief software) worden ge-audit door Statiegeld Nederland of door een door Statiegeld Nederland aan te wijzen externe partij. Statiegeld Nederland heeft het recht (al dan niet uitgevoerd door een door Statiegeld Nederland aan te wijzen externe partij) om steekproefsgewijs te controleren of de gecertificeerde installatie (nog) voldoet aan de vereisten. Indien de installatie niet (meer) voldoet aan de vereisten en dit na een redelijke termijn niet is verholpen heeft Statiegeld Nederland het recht om de uitbetaling van statiegeld en bijkomende vergoeding(en) op te schorten totdat de installatie (weer) aan de vereisten voldoet. Deze redelijke termijn is afhankelijk van de situatie.

4.0 RVM's met compacter

4.1 Inname

- De RVM moet alle onbeschadigde verpakkingen (i.g.v. flesjes met en zonder dop en i.g.v. blikjes met en zonder lipje) die onderdeel zijn van het systeem kunnen herkennen en verwerken.
- Een verpakking die voor meer dan 10% van het (volle) gewicht is gevuld moet geweigerd kunnen worden.
- De RVM moet in staat zijn alle verpakkingen te identificeren (en vervolgens ofwel te accepteren of te weigeren) aan de hand van de in de database geregistreerde EAN-code of QR-code¹.
- Als additionele controle moet de RVM de verpakking checken op vorm en gewicht.
- Verpakkingen zonder EAN-code en/of QR-code, of met beschadigde EAN-code en/of QR-code, verpakkingen die niet geregistreerd zijn in de database, verpakkingen die niet als zodanig herkend worden, en verpakkingen die te zwaar zijn, moeten in principe door de RVM worden geweigerd, maar de RVM moet kunnen worden ingesteld om dergelijke verpakkingen in te nemen zonder uitbetaling van statiegeld indien de inzamelaar hiervoor kiest. In het laatste geval moet dit duidelijk gecommuniceerd worden naar de consument en zichtbaar zijn in de rapportage van de tel-data.

4.2 Compacteren

- De compacter moet de ontvangst bevestigen van evenveel verpakkingen als er zijn ingeleverd in de RVM. De installatie moet dusdanig zijn uitgevoerd dat ingeleverde verpakkingen niet uit de installatie gehaald kunnen worden vóór compacteren.
- De compacter moet de ingeleverde verpakking op een dusdanige manier compacteren dat deze verpakking niet meer gebruikt kan worden voor het innen van statiegeld.
- De gecompacteerd PET-verpakking moet nog uit één stuk bestaan en moet doorgeprikt zijn. De gecompacteerd Blik verpakking moet nog uit één stuk bestaan en dusdanig geplet zijn zodanig dat het blikje met de combinatiecontrole vorm en barcode niet meer opnieuw geteld kan worden.
- Compacteer-ratio: ten minste 1:3 voor een gemixte PET-stroom. Voor blik is deze ratio niet van toepassing, blikjes van aluminium en staal kunnen samen als 1 fractie verzameld worden in een aparte afvoerstroom. Indien het gecompacteerd materiaal wordt afgevoerd naar en verwerkt door de Telcentra van Statiegeld Nederland geldt dat PET en blik separaat aangeboden dienen te worden.

4.3 Systeem en data

- De RVM moet online zijn. Indien de RVM tijdelijk offline is, moet de RVM autonoom kunnen blijven functioneren en de data alsnog kunnen uitwisselen wanneer de RVM weer online is.
- De RVM moet in staat zijn de database met EAN- en QR-codes, verpakkingsvormen, etc. 24/7 te updaten.

¹ Het kunnen identificeren van QR-codes door RVM's geldt voor RVM's aangeschaft na 1 juli 2020

- Statiegeld Nederland deelt periodiek de wijzigingen in de database die alle retailers via de leveranciers moeten laten aanpassen zoals beschreven in Beleid Innamepunten.
- De data die wordt gegenereerd op basis van ingeleverde kleine en grote PET-flessen en de blikjes moet vanuit de RVM worden verzonden naar een bestemming aan te wijzen door Statiegeld Nederland in een door Statiegeld Nederland voor te schrijven format.
 - Een rechtstreekse verbinding met VPN (of gelijkwaardige oplossing) naar de Statiegeld Nederland heeft de voorkeur.
 - Wanneer een rechtstreekse koppeling niet technisch uitvoerbaar of wenselijk is, is het voldoende dat de data via een communicatie-laag van de RVM-leverancier en/of inzamelaar worden verzonden naar een bestemming aan te wijzen door Statiegeld Nederland, voor zover aantoonbaar gemaakt dat de tel-data zijn versleuteld en niet inhoudelijk zijn gewijzigd door de retailer of de leverancier binnen deze communicatie-laag. Overige bepalingen en eisen:
 - De inzamelaar heeft altijd de verantwoordelijkheid dat de juiste tel-data worden aangeleverd
 - De tel-data dienen minimaal op RVM-niveau aangeleverd te worden in een door Statiegeld Nederland bepaalde format.
 - Inzamelaar informeert Statiegeld Nederland (op verzoek) wat exact gebeurt met de tel-data binnen de communicatie-laag . Tevens informeert inzamelaar Statiegeld Nederland per omgaande indien er aanpassingen plaatsvinden binnen de communicatie-laag welke de tel-data kunnen beïnvloeden. In beginsel wordt bij iedere release (ook initiële livegang) een audit gedaan.
 - De tel-data vanuit de RVM dienen voor minimaal 18 maanden bewaard te worden om een gedegen audit uit te kunnen laten voeren.
 - Inzamelaar stelt zeker dat aan alle reguliere veiligheidseisen (zoals bijv. VPN-verbinding) is voldaan.
 - De dataverbinding (RVM naar OCM) en de tel-data dienen te allen tijde ge-audit te kunnen worden door een onafhankelijke IT-Auditor (aan te wijzen door Statiegeld Nederland). De kosten hiervan worden door de inzamelaar gedragen.
 - Datacommunicatie is gelijk aan een door Statiegeld Nederland te bepaalde format.
- De periodieke basis die Statiegeld Nederland hanteert om tel-data van de RVM te ontvangen is gespecificeerd in Beleid Innamepunten.

4.4 Consument

- De RVM moet beschikken over een klantvriendelijke interface die de consument helpt gedurende het inleverproces.
- De RVM moet óf een gespecificeerd statiegeldbonnetje kunnen produceren t.b.v. de consument óf de mogelijkheid bieden direct vanuit het innamepunt uit te betalen. Daarnaast kan gebruik gemaakt worden van bijvoorbeeld digitale vouchers of Tikkie

5.0 RVM's zonder compacter

5.1 Inname

- De RVM moet alle onbeschadigde verpakkingen (i.g.v. flesjes met en zonder dop en i.g.v. blikjes met en zonder lipje) die onderdeel zijn van het systeem kunnen herkennen en verwerken.
- Een verpakking die voor meer dan 10% van het (volle) gewicht is gevuld moet geweigerd kunnen worden.
- De RVM moet in staat zijn alle verpakkingen te identificeren (en vervolgens ofwel te accepteren of te weigeren) aan de hand van de EAN- en/of QR-code².
- Als additionele controle moet de RVM de verpakking checken op vorm en gewicht.
- Verpakkingen zonder EAN-code en/of QR-code, of met beschadigde EAN-code en/of QR-code, verpakkingen die niet geregistreerd zijn in de database, verpakkingen die niet als zodanig herkend worden, en verpakkingen die te zwaar zijn, moeten worden geweigerd, en moeten kunnen worden ingenomen zonder uitbetaling van statiegeld. In het laatste geval moet dit duidelijk gecommuniceerd worden naar de consument en zichtbaar zijn in de rapportage van de tel-data.
- Ingenomen, ongecompacteerde verpakkingen moeten onbeschadigd blijven zodat deze later aan de hand van de EAN- en/of QR-code kunnen worden gescand en geteld.
- PET-flessen en blikjes mogen door elkaar in de retourbag worden verzameld.

5.2 Systeem en data

- De RVM moet online benaderbaar zijn. Indien de RVM tijdelijk offline is, moet de RVM autonoom kunnen blijven functioneren en de data alsnog kunnen uitwisselen wanneer de RVM weer online is.
- De RVM moet in staat zijn de database met EAN- en QR-codes, verpakkingsvormen, etc. 24/7 te updaten.
- Statiegeld Nederlands deelt periodiek de wijzigingen in de database die alle retailers zelf of via de leveranciers moeten laten aanpassen zoals beschreven in Beleid Innamepunten.
- De software, de onlineverbinding en de database moet voldoende en aantoonbaar beschermd zijn tegen fraude of manipulatie.

5.3 Consument

- De RVM moet beschikken over een klantvriendelijke interface die de consument helpt gedurende het inleverproces.
- De RVM moet óf een gespecificeerd statiegeldbonnetje kunnen produceren t.b.v. de consument óf de mogelijkheid bieden direct vanuit het innamepunt uit te betalen, bijvoorbeeld via een tikkie

² Het kunnen identificeren van QR-codes door RVM's geldt voor RVM's aangeschaft na 1 juli 2020

6.0 Tellen op alternatieve locaties

6.1 Verwerking

- De installatie moet alle onbeschadigde verpakkingen ((i.g.v. flesjes met en zonder dop en i.g.v. blikjes met en zonder lipje) die onderdeel zijn van het systeem kunnen herkennen en verwerken.
- De installatie moet in staat zijn alle verpakkingen te identificeren (en vervolgens ofwel te accepteren of te weigeren) aan de hand van de in de database geregistreerde EAN-code en/of QR-code.
- Als additionele controle moet de installatie de verpakking checken op vorm en gewicht (met een gewichtstolerantie van 10% op basis van de inhoudsmaat van de verpakking). Indien vorm en/of gewicht afwijken ten aanzien van hetgeen in de database is opgenomen moet de verpakking worden verwerkt zonder uitbetaling van statiegeld.
- Verpakkingen zonder EAN- en/of QR-code, of met beschadigde EAN- en/of QR-code, verpakkingen die niet als zodanig herkend worden, en verpakkingen die niet geregistreerd zijn in de database moeten worden verwerkt zonder uitbetaling van statiegeld. Dit moet zichtbaar zijn in de rapportage van de tel-data.

6.2 Compacteren

- De compacter moet de ontvangst bevestigen van evenveel verpakkingen als er zijn ingeleverd in het telgedeelte. De installatie moet dusdanig zijn uitgevoerd dat ingeleverde verpakkingen niet uit de installatie gehaald kan worden vóór compacteren.
- De retailer kan ervoor kiezen om geen gebruik te maken van een compacter als de telmachine direct is aangesloten op de pers. Het is dan wel van belang dat de installatie op het gedeelte tussen de teller en de pers wordt voorzien van een fysieke beveiliging, die door derden objectief kan worden getest. Deze fysieke beveiliging moet ervoor zorgdragen dat er geen mogelijkheid is dat een medewerker de reeds getelde flessen en/of blikjes opnieuw in de telmachine deponeert. Voorbeelden van fysieke beveiliging zijn:
 1. Een fysieke afdekking van de sorteerlijn en van de transportband tot en met de pers. Deze is voorzien van kijkgaten en van een elektrisch slot dat in werking treedt wanneer de machine uit wordt gezet. Een camerasysteem is te allen tijde gericht op het telsysteem.
 2. Een fysiek hekwerk om het gedeelte van de sorteerlijn en de transportband tot en met de pers. Dit hekwerk is voorzien van toegangsbeveiliging met een digitale pas. Een camerasysteem is te allen tijde gericht op het telsysteem. Het openen van het hek en acties met de passen worden digitaal gelogd.
 3. Een gelijkwaardige oplossing waarbij soortgelijke preventieve maatregelen worden toegepast die het genoemde risico voldoende mitigeert.
- Het compacteer-gedeelte moet de ingeleverde verpakking op een dusdanige manier compacteren dat deze verpakking niet meer gebruikt kan worden voor het innen van statiegeld.
- De gecompacteerd PET-verpakking moet nog uit één stuk bestaan en moet doorgeprikt zijn. De gecompacteerd Blik verpakking moet nog uit één stuk bestaan en voldoende geplet zijn zodanig dat het blikje met de combinatiecontrole vorm en barcode niet meer opnieuw geteld kan worden.

- Indien niet aan de voorgeschreven fysieke beveiliging wordt voldaan dan heeft de inzamelaar de mogelijkheid om verbandcontroles in te richten conform vastgestelde verbandcontroles en zoals hieronder beschreven in 'systeem en data'.

6.3 Systeem en data

- De installatie moet online zijn. Indien de installatie tijdelijk offline is, moet de installatie autonoom kunnen blijven functioneren en de data alsnog kunnen uitwisselen wanneer de installatie weer online is.
- De installatie moet in staat zijn de database met EAN- en QR-codes, verpakkingsvormen etc. 24/7 te updaten.
- De installatie moet online benaderbaar zijn voor het delen van data ten behoeve van het uitvoeren van verbandcontrole(s).
- Statiegeld Nederlands deelt periodiek de wijzigingen in de database die alle retailers zelf of via de leverancier moeten laten aanpassen zoals beschreven in Beleid Innamepunten.
- De data die wordt gegenereerd op basis van ingeleverde kleine en grote PET-flessen en de blikjes moet vanuit de telmachine worden verzonden naar een bestemming aan te wijzen door Statiegeld Nederland in een door Statiegeld Nederland voor te schrijven format.
 - Een rechtstreekse verbinding met VPN (of gelijkwaardige oplossing) naar de Statiegeld Nederland heeft de voorkeur.
 - Wanneer een rechtstreekse koppeling niet technisch uitvoerbaar of wenselijk is, is het voldoende dat de data via een communicatie-laag van de leverancier en/of inzamelaar worden verzonden naar een bestemming aan te wijzen door Statiegeld Nederland, voor zover aantoonbaar gemaakt dat de tel-data zijn versleuteld en niet inhoudelijk zijn gewijzigd door de retailer of de leverancier binnen deze communicatie-laag . Overige bepalingen en eisen:
 - De inzamelaar heeft altijd de verantwoordelijkheid dat de juiste tel-data worden aangeleverd
 - De tel-data dienen minimaal op RVM-niveau aangeleverd te worden in een door Statiegeld Nederland bepaalde format.
 - Inzamelaar informeert Statiegeld Nederland (op verzoek) wat exact gebeurt met de tel-data binnen de communicatie-laag . Tevens informeert inzamelaar Statiegeld Nederland per omgaande indien er aanpassingen plaatsvinden binnen de communicatie-laag welke de tel-data kunnen beïnvloeden. In beginsel wordt bij iedere release (ook initiële livegang) een audit gedaan.
 - De tel-data vanuit de installatie dienen voor minimaal 18 maanden bewaard te worden om een gedegen audit uit te kunnen laten voeren.
 - Inzamelaar stelt zeker dat aan alle reguliere veiligheidseisen (zoals bijv. VPN-verbinding) is voldaan.
 - De dataverbinding (RVM naar OCM) en de tel-data dienen te allen tijde ge-audit te kunnen worden door een onafhankelijke IT-Auditor welke is aan te wijzen door Statiegeld Nederland. De kosten hiervan worden door de inzamelaar gedragen.
 - Datacommunicatie is gelijk aan een door Statiegeld Nederland te bepaalde format.
- De organisatie voert minimaal de volgende verbandcontrole uit en staat toe dat Statiegeld Nederland deze uitvoert:

- Een periodieke vergelijking tussen de tonnen aan geperste balen afgeleverd aan de recycler (of equivalent) en het (gewicht aan) aantal flessen en/of blikjes geteld door de RVM in het telcentrum;
 - Er moet een toetsing op deze controle worden uitgevoerd.
- Indien de situatie en/of audit daartoe aanleiding geeft kunnen additionele verbandcontroles worden gevraagd.
- Bij de periodieke vergelijkingen documenteert de retailer de uitkomsten, bestaande uit een verklaring van de geconstateerde significante afwijkingen en de inschatting of deze afwijkingen het gevolg kunnen zijn van fraude.
- De retailer is verplicht om de uitkomsten van de additionele verbandcontrole(s) te delen met Statiegeld Nederland. Bij identificatie van fraude of een vermoeden van fraude wordt deze direct aan Statiegeld Nederland gemeld.
- De periodieke basis die Statiegeld Nederland hanteert om tel-data van de installatie te ontvangen is gespecificeerd in het Beleid Innamepunten.